

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาพิเศษในประเทศไทยปัจจุบัน ได้มีการนำมาพิจารณาในเรื่องสิทธิและโอกาส และกระบวนการจัดการศึกษาที่จะให้เด็กพิเศษได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคลตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และยังมีการดำเนินงานการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ ผู้ด้อยโอกาสและผู้มีความสามารถพิเศษ โดยรัฐบาลต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเท่าเทียมกัน ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี และต้องจัดให้อย่างทั่วถึง (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542, หน้า 29)

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการมองเห็น เป็นบุคคลที่ควรจะได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียม ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ โดยไม่มีข้อจำกัดแม้สูญเสียการมองเห็น ไม่ว่าจะเป็นนักเรียนที่สายตาบอดสนิท หรือนักเรียนสายตาสั้นหรือตาเหล่เพราะยังสามารถเรียนรู้ได้โดยผ่านประสาทสัมผัสที่เหลืออยู่ ด้วยวิธีการที่แตกต่างและสื่อการเรียนรู้ที่มีความเฉพาะเหมาะสมกับความต้องการจำเป็นพิเศษหรือเหมาะสมกับความสามารถ ที่เหลืออยู่ เช่น นักเรียนที่สูญเสียการมองเห็นเพียงอย่างเดียวสามารถเรียนรู้ร่วมกับนักเรียนทั่วไปและใช้หลักสูตรและมีมาตรฐานการศึกษาเดียวกัน ส่วนนักเรียนที่สูญเสียการมองเห็นร่วมกับการสูญเสียอวัยวะส่วนอื่นด้วย หรือเรียกว่าบุคคลพิการซ้อน ก็สมควรที่จะจัดการศึกษาอีกรูปแบบหนึ่งที่มีความพิเศษเพื่อสนองต่อความต้องการ พื้นฐานของผู้เรียน เช่น การสอนทักษะกิจวัตรประจำวัน ทักษะการสร้างความรู้ความคุ้นเคยกับสภาพแวดล้อมและการเคลื่อนไหว ทักษะทางสังคม ทักษะอาชีพ และการจัดกิจกรรมที่เป็นนันทนาการเพื่อให้นักเรียนรู้สึกผ่อนคลายและเสริมสร้างลักษณะนิสัย เป็นต้น

ทางการศึกษาศิลปะถือว่าเป็นกิจกรรมนันทนาการอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนรู้สึกถึงความผ่อนคลาย ความอึดใจและสะท้อนความเป็นตัวตนของบุคคล ดังที่ ปฏิกาน นาควิโรจน์ (2544, หน้า 5) กล่าวว่า ศิลปะจะสะท้อนให้เห็นความจริงของงานทางด้านจิตใจและความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กที่ใช้สื่อทางศิลปะเป็นตัวแทนในการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดความเป็นตัวตนและการแสดงออกทางศิลปะ ดังนั้นจึงควรส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กทุกคนได้รับโอกาสคุ้นเคยกับศิลปะซึ่งผลที่ได้จากศิลปะจะเป็นสิ่งที่มีคุณค่าแก่ชีวิตของเด็กทั้งด้านกายภาพและวิญญาณความเป็นมนุษย์ ศิลปะจะปลูกเร้าให้เด็กได้รับประสบการณ์จากสิ่งรอบตัวที่กระตุ้นการโยงความคิดไปสู่ประสบการณ์ สภาพแวดล้อม และวัฒนธรรมอันดีงามในลักษณะ

การรับรู้ การคิด การแสดงออก การชื่นชมผลงาน กระบวนการทำงานศิลปะของเด็ก ยังเป็นการท้าทายให้เด็กแสดงออกได้อย่างสร้างสรรค์ตามความคิดคำนึง ตามอารมณ์ ความรู้สึก จินตนาการ และความเพ้อฝัน ที่มีความสดใส ความบริสุทธิ์ ตรงไปตรงมา แต่หากมีการสะกดกั้นหรือขาดการสนับสนุนส่งเสริมไป อาจส่งผลเสียต่อการพัฒนาการด้านอื่น ๆ ได้

วินัย โสมดิ (2547, หน้า 2, 12) ยังได้กล่าวถึงศิลปะที่เกี่ยวข้องกับเด็กพิเศษ ว่า คนทั่วไปมักมอง หรือเข้าใจเกี่ยวกับศิลปะในแง่ของสุนทรียภาพเป็นหลัก เป็นงานสร้างสรรค์ที่ตอบสนองอารมณ์ความรู้สึกของมนุษย์ แล้วถ่ายทอดออกมาให้ประจักษ์ อารมณ์ ความรู้สึกเหล่านั้นมีทั้งความงาม ความประทับใจ ความแปลก น่าทึ่ง (ฉงน) ความไพเราะ ความตระการตา ความสะใจ หรือปรัชญาชีวิตในแง่ต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้ถือเป็นอาหารใจของมนุษย์ ไม่เพียงแต่มนุษย์ผู้สร้างสรรค์ผลงานนั้นขึ้นมา แต่ยังรวมถึงมนุษย์ที่ได้ชื่นชมผลงานนั้นด้วย ดังนั้นจึงมีผู้นำศิลปะไปประยุกต์ใช้ในรูปแบบต่าง ๆ มากมาย ตัวอย่างเช่น ในทางการแพทย์ โดยเฉพาะนักจิตบำบัดจะนำการวาดภาพมาสร้างความเข้าใจ และนำไปสู่การบำบัดรักษา ส่วนการศึกษานำศิลปะมาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ค้นคว้าศักยภาพของผู้เรียน โดยผ่านกระบวนการทางศิลปะ ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศิลปะ เป็นสาระการเรียนรู้ส่งเสริมคุณค่าของความมนุษย์การปลูกฝังพื้นฐานทางด้านความรู้สึกและอารมณ์กระตุ้นให้เป็นคนช่างคิดช่างฝัน การทำงานศิลปะเป็นการให้อาหารใจกับผู้ทำงานได้ในระดับหนึ่ง ผู้ทำงานจะมีความสุขเพลิดเพลินสัมผัสประสบการณ์และเห็นคุณค่าจนนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ย่อมทำให้บุคคลรู้จักเลือกสรรความเหมาะสม แล้วสร้างสรรค์ความงามให้เกิดขึ้นกับตนเองได้ สิ่งปรากฏในงานศิลปะจะสะท้อนตัวตนของผู้ทำงานให้เห็นได้ ครูผู้สอนศิลปะ นอกจากจะมองผลงานของผู้เรียนในแง่ของสุนทรียภาพแล้ว ควรทำความเข้าใจในด้านอื่น ๆ จะช่วยให้ครูมีกระบวนการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องมากยิ่งขึ้น เพราะผู้เรียนมีความแตกต่างกัน การวาดภาพเป็นกิจกรรมหนึ่งที่แสดงความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์มาตั้งแต่สมัยโบราณ นอกจากนี้ยังเป็นการบันทึกสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันที่มนุษย์พบเห็นเช่นภาพตามผนังถ้ำต่าง ๆ ก่อนที่มนุษย์จะใช้ภาษาร่างกายหรือภาษาพูดในการสื่อสารภาษาภาพหรือภาษาศิลปะ ซึ่งเป็นภาษาพื้นฐานในการสื่อสารของมนุษย์ การวาดภาพจึงมิใช่เพียงเพื่อสร้างสรรค์งานทางสุนทรีย์เพียงอย่างเดียว นักจิตบำบัดสามารถนำการวาดรูปมาใช้ในการช่วยปรับเปลี่ยนบุคลิกภาพที่ไม่เหมาะสมให้ กลับคืนสู่ปกติได้ โดยใช้ภาษาที่เป็นสัญลักษณ์ (Symbolic Language) และการสื่อสารโดยไม่ต้องพูด (Nonverbal Communication) ซึ่งเป็นการนำเอาศิลปะมาใช้ในการทำจิตบำบัด หรือเรียกว่า ศิลปะบำบัด (Art Therapy) เป็นต้น

ยิ่งไปกว่านั้นเราคงปฏิเสธไม่ได้ว่า การวาดภาพกับเด็กเป็นของคู่กันและเข้ากันได้ดีกับธรรมชาติ และพัฒนาการของเด็ก ดังนั้นการสอนศิลปะ โดยเฉพาะระดับปฐมวัย หากเด็กได้รับประสบการณ์ทางศิลปะและเกิดความพอใจในการแสดงออก กิจกรรมและพฤติกรรมของเด็กจะช่วยพัฒนากระบวนการที่ก่อให้เกิดสิ่งต่าง ๆ ที่หลากหลายด้าน โดยเฉพาะการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ กิจกรรมศิลปะสำหรับเด็ก เป็นการพัฒนานำไปสู่พลังในการเรียนรู้ มีความพร้อมที่จะดำรงชีวิตในสังคมต่อไป สิ่งที่ได้เด็กจะได้รับจากการวาดภาพ คือ พัฒนาการความพร้อมทางด้านร่างกาย อารมณ์ เช่น สมอง กล้ามเนื้อ ความสัมพันธ์ระหว่างมือและตาการปลดปล่อยอารมณ์ความรู้สึก ได้ระบายความคับข้องใจ เกิดปิติ ความพึงพอใจ หากได้กระบวนการที่เหมาะสมได้พัฒนาศักยภาพในการคิดและเสริมสร้างจินตนาการและนำไปสู่การแสดงออกได้อย่างมั่นใจ

การนำศิลปะมาใช้ในการเรียนการสอนควรใช้อย่างระมัดระวังเนื่องจากในแง่ของสุนทรียแล้วไม่มีถูก ผิด เป็นเรื่องของความพึงพอใจและไม่พึงพอใจของแต่ละบุคคลดังนั้น การเปรียบเทียบผลงานศิลปะเป็นเรื่องที่ควรพิจารณาอย่างรอบคอบ โดยเฉพาะการเรียนการสอนศิลปะ เพราะจะเป็นคาบสองคม ความคิดคำนึงของบุคคลเมื่อเกิดขึ้น และพัฒนาให้ปรากฏด้วยสื่อทางศิลปะ ก็เปรียบเสมือนผู้ทำงานศิลปะคนนั้นได้บอกหรือสื่อสารข้อมูลหลาย ๆ อย่างออกมา หากไม่ถูกสะกดกั้น การแสดงออกจะมีความมั่นใจขึ้น ความคิดใหม่ ๆ ก็จะเกิดขึ้นและนำเสนอตลอดเวลา ซึ่งถือเป็นพฤติกรรมการเรียนรู้ที่พึงประสงค์อย่างยิ่งที่สำคัญทำให้เด็กมีสมาธิ ผ่อนคลาย และเป็นทางออกของชีวิต

โลเวนเฟลด์ (Lowenfeld, อ้างใน โสภา ถินถนอม, 2539, หน้า 3) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการทางศิลปะในด้านการวาดภาพระบายสีของเด็กพบว่า เด็กจะมีความสามารถในการแสดงออกด้านการวาดภาพระบายสีที่แตกต่างกันไปตามระดับอายุ นอกจากนี้ภาพวาดของเด็กยังสะท้อนให้เห็นถึงความผิดปกติ หรือความบกพร่องบางอย่างของเด็กด้วย ซึ่งจากงานวิจัยความสามารถ ในการแสดงออกทางศิลปะโดยการวาดภาพระบายสีของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในระดับประถมศึกษา ของ โสภา ถินถนอม (2539, หน้า 55-56) พบว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินแต่ละกลุ่มอายุ มีการแสดงออกในการวาดภาพสีที่ใกล้เคียงกันกับเด็กปกติ นอกจากนี้งานวิจัยของ ปฏิภาณ นาควิโรจน์ (2544, หน้า 107) ที่ได้ทำการศึกษาความสามารถในการวาดภาพระบายสีของเด็กที่มีความบกพร่องทางสายตา ทำให้ทราบว่า การวาดภาพระบายสีของเด็กที่มีความบกพร่องทางสายตา สามารถพัฒนาให้ใกล้เคียงกันกับเด็กปกติ ถึงแม้เด็กเหล่านี้จะมีความสามารถช้ากว่าเด็กปกติ และมีลักษณะบางอย่างเหมือนเด็กปกติ เพราะเกิดจากข้อจำกัดความพิการของตนเอง แต่ไม่ได้แสดงว่าเด็กเหล่านี้มีความสามารถด้อยกว่าเด็กปกติ พ่อแม่ ครู และผู้เกี่ยวข้อง มีบทบาทในการให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริมให้เด็กได้พัฒนาการทางศิลปะที่ดี

ที่สุดเท่าที่เด็กจะทำได้ รวมถึงการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมและการจัดหาวัสดุอุปกรณ์เฉพาะ ที่เอื้อต่อการทำงานด้านศิลปะให้เหมาะสมกับความต้องการของเด็กด้วย

ผลจากงานวิจัยที่กล่าวข้างต้น สอดคล้องกับทฤษฎีทางศิลปศึกษาที่ว่า “เมื่อเด็กเขียนสิ่งใด จะเขียนตามที่รู้” เป็นความรู้ในลักษณะความคิดรวบยอด (Concept) ต่อสิ่งนั้น ๆ อันเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างสรรค์งานของเด็ก ผ่านการรับรู้จากส่วนรวมมาสู่ส่วนย่อย (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2525, หน้า 272) และทฤษฎีของอาร์เนม (Theory's Arnames) ได้เสนอหลักการโดยสรุปว่า “เด็กเขียนภาพตามที่เห็น” นอกจากนี้ยังเชื่อในทฤษฎีความรู้สึกละและการเห็นทางศิลปศึกษา ตามแนวคิดของนักศิลปศึกษา โลเวนเฟลด์ (Viktor Lowenfeld) เชื่อว่า เมื่อเด็กพบเห็นสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง เด็กจะไม่เพียงรับรู้รูปร่างของวัตถุสิ่งของเท่านั้น แต่จะเกิดความรู้สึกต่อสิ่งนั้นขึ้นด้วย เช่น รู้สึกชื่นชม รู้สึกถึงความสวยงาม เป็นต้น ภาพวาดสำหรับเด็กยังเป็นการแสดงออกด้านอารมณ์ความรู้สึก ตามโอกาส และสถานการณ์ได้ด้วยเช่นกัน หมายความว่าสิ่งที่ได้นอกจากจะเป็นผลงานทางศิลปะแล้ว สิ่งก็ตามมาก็คือ การแสดงออกทางบุคลิกภาพ อารมณ์ ทักษะสังคม และสติปัญญาที่สร้างสรรค์ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2525, หน้า 245 และ 275)

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่าศิลปะสามารถนำมาใช้เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนได้ ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจในการศึกษา การใช้ตัวแบบในการพัฒนาทักษะการวาดภาพของดอกไม้ (นามสมมติ) อายุ 13 ปี ผู้มีความพิการซ้อน คือมีความบกพร่องทางการมองเห็นประเภทสายตาลี้นาร่วมกับมีปัญหาด้านการพูดและการสื่อสารสาเหตุเนื่องจากปากแหว่งเพดานโหว่ จากการสังเกตของผู้ศึกษาพบว่า ดอกไม้สนใจการวาดภาพระบายสีมากกว่าวิชาอื่น ๆ เมื่อมีโอกาสดอกไม้ชอบวาดรูปผู้หญิงสวมชุด แต่ยังไม่ค่อยสมบูรณ์นัก กล่าวคือ ขาดองค์ประกอบที่สำคัญบางส่วนไปบ้าง เช่น ไม่มีตา จมูก ปาก แขน ขา รองเท้า เป็นต้น ยิ่งไปกว่านั้นดอกไม้มักวาดรูปแบบเดิม ๆ นอกจากนี้ก็ยังสนใจเรื่องสีสันชุดแต่งกายผู้หญิง รองเท้าแฟชั่น เครื่องประดับต่าง ๆ ความสนใจต่อสิ่งเหล่านี้แต่มีการแสดงออกอย่างไม่เหมาะสม เช่น ดอกไม้มักจะตั้งคำถามและบอกความต้องการเกี่ยวกับเรื่องสีของเสื้อผ้าโดยการดึง กระชาก เสื้อผ้า กระเป๋าของผู้อื่น ของเพื่อนของครู และแขกผู้มาเยือน แม้สายตาที่เหลื่ออยู่พอที่จะมองเห็นได้บ้างก็จะพยายามเพ่งมองวัตถุที่มีสีสัน น่าสนใจใกล้ ๆ จนตาติดกับวัตถุ ผู้ศึกษาเห็นว่าหากดอกไม้ได้รับการฝึกฝนด้านการวาดภาพจะสามารถ ช่วยให้ดอกไม้มีทักษะในการวาดภาพได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยจะฝึกทักษะการวาดภาพระบายสี ตามความสนใจพื้นฐาน และใช้ตัวแบบที่หลากหลายเพื่อกระตุ้นการมองเห็นและพัฒนาทักษะการวาดภาพระบายสี ให้มีความคล้ายของจริงมีความสมบูรณ์มากขึ้น มีสีสันที่สวยงาม

มีฝีมือที่ประณีตยิ่งขึ้นโดยคาดว่าเมื่อดอกไม้ได้เห็นต้นแบบแล้วจะสามารถจดจำและลอกเลียนแบบออกมาเป็นภาพวาดที่สวยงาม สื่อสารให้คนอื่นรับรู้ถึงจินตนาการ ความชอบ ความสนใจ และความสามารถส่วนตัวของดอกไม้เอง เป็นการแสดงออกที่เหมาะสมและมีคุณค่า

นอกจากนี้ยังเป็นแนวทางในการนำไปพัฒนาทางศิลปะกับเด็กที่มีความบกพร่องลักษณะใกล้เคียงกับดอกไม้ได้ และยังเป็นประโยชน์ต่อ ครู ผู้ปกครอง ผู้ที่สนใจศึกษาเพิ่มเติม เพื่อเป็นข้อมูล ในการพัฒนา ส่งเสริมความสามารถของเด็กกลุ่มอื่น ๆ ไปทางที่เหมาะสมตามศักยภาพอีกด้วยท้ายที่สุดคือการตระหนักว่า ศิลปะ ไม่มีขีดจำกัดแม้ในบุคคลที่มีความบกพร่องซ้ำยังเป็นสิ่งที่เยียวยาสภาพความบกพร่องนั้นให้ลดน้อยลง และดึงศักยภาพแห่งคนที่แท้จริงของบุคคลให้ออกมาเป็นที่ยอมรับของสังคมได้อย่างภาคภูมิใจ

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อพัฒนาทักษะการวาดภาพระบายสี ของนักเรียนสายตาเลือนรางพิการซ้อน โดยใช้ตัวแบบที่หลากหลาย
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการวาดภาพระบายสีของนักเรียนสายตาเลือนรางพิการซ้อน

ขอบเขตและวิธีการวิจัย

ขอบเขตด้านกรณีศึกษา

ดอกไม้ เด็กหญิง วัย 13 ปี มีลักษณะความบกพร่อง ตามที่แพทย์วินิจฉัยและจดทะเบียนคนพิการคือตาขาวบอดสนิท ตาซ้ายเลือนราง ระดับ 3 และยังพบความบกพร่องด้านการพูดและการสื่อสารสาเหตุเนื่องมาจากปากแหว่งเพดานโหว่ ดอกไม้กำลังเรียนอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นห้องเรียนพิเศษจัดขึ้นสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการมองเห็นพิการซ้อนที่โรงเรียนการศึกษาคนตาบอดลำปาง ซึ่งเป็นโรงเรียนเฉพาะทาง จัดการศึกษาให้สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการมองเห็น ดอกไม้เริ่มเข้าเรียนตั้งแต่ปีการศึกษา 2547 และอยู่ประจำหอพักของโรงเรียน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การใช้ตัวแบบในการพัฒนาทักษะการวาดภาพระบายสี ของนักเรียนสายตาเลือนรางพิการซ้อน โรงเรียนการศึกษาคนตาบอด ลำปาง

นิยามศัพท์เฉพาะ

บุคคลสายตาเลือนราง หรือนักเรียนสายตาเลือนราง หมายถึง บุคคลที่สูญเสียการมองเห็น แต่ยังสามารถอ่านอักษรตัวพิมพ์ที่มีขยายใหญ่ได้ หรือต้องใช้แว่นขยายช่วยในการอ่าน หากตรวจวัดความชัดเจนของสายตาข้างดี เมื่อแก้ไขแล้วอยู่ในระดับระหว่าง 6 ส่วน 18 เมตร (6/18) หรือ 20 ส่วน 70 ฟุต (20/70) ถึง 6 ส่วน 60 เมตร (6/60) หรือ 20 ส่วน 200 ฟุต (20/200) หรือ มีลานตาแคบกว่า 30 องศา

บุคคลพิการซ้อน หรือนักเรียนที่มีความพิการซ้อน หมายถึง บุคคลที่มีความบกพร่องตั้งแต่ 2 อย่างขึ้นไป ในบุคคลเดียวกัน ในการศึกษาได้ทำการศึกษาแก่นักเรียนที่บกพร่องทางการมองเห็นร่วมกับความบกพร่องทางการพูดและการสื่อสารสาเหตุเนื่องจาก ปากแหว่ง เพดานโหว่

ตัวแบบ หมายถึง ตัวอย่าง โจทย์หรือสิ่งที่กำหนดขึ้นหลากหลายเพื่อเป็นตัวอย่างและเป็นแนวทางในการฝึกทักษะการวาดภาพ

การวาดภาพระบายสี หมายถึง กิจกรรมศิลปะด้านทัศนศิลป์ที่ใช้วิธีการหลายอย่างร่วมกัน เช่น การลากวาด ขูดขีด เพื่อให้เกิดลวดลายต่าง ๆ รวมถึงการใช้สีระบาย ละเลง ลงบนพื้น ระบาย หรือวัสดุต่าง ๆ เพื่อให้เกิดเรื่องราวตามตัวแบบ ด้วยความรู้สึคนึกคิดของผู้วาด

การพัฒนาทักษะ หมายถึง การกระตุ้น การส่งเสริม ให้มีความสามารถ มีความชำนาญเพิ่มขึ้น ผลงานที่ได้มีคุณภาพมากกว่าเดิม

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. นักเรียนสายตาเลือนรางพิการซ้อน (กรณีศึกษาหรือดอกไม้ม) มีพัฒนาการด้านทักษะการวาดภาพระบายสีดีขึ้น นอกจากนี้ยังทำให้ดอกไม้มี่มีความรู้สึกรับผิดชอบ และมีผลงานเป็นของตนเอง ส่งผลให้ดอกไม้มี่มีความภูมิใจในตนเองและเป็นที่ยอมรับของบุคคลรอบข้างมากขึ้น
2. ทำให้ทราบตัวแบบที่เหมาะสมที่ช่วยในการพัฒนาทักษะการวาดภาพระบายสี
3. ทำให้ดอกไม้มี่มีความรู้สึกรับผิดชอบ และมีผลงานเป็นของตนเองส่งผลให้ดอกไม้มี่มีความภูมิใจในตนเองและเป็นที่ยอมรับของบุคคลรอบข้างมากขึ้น
4. เป็นแนวทางให้ครู ผู้ปกครองหรือผู้ที่สนใจ นำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการวาดภาพระบายสีของเด็กที่มีความบกพร่องประเภทอื่น